

Канд. екон. наук Гвініашвілі Т. З., Жураковська А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА**

Основною метою діяльності будь-якого підприємства є максимізація прибутку, що, у свою чергу, безпосередньо залежить від розвитку підприємства, його економічного зростання, що можливе лише за умов забезпечення економічної безпеки діяльності підприємства.

Важливим чинником щодо забезпечення безперебійного поступального розвитку підприємства та зростання його економічних показників є забезпечення його економічної безпеки. Для останнього необхідно своєчасно підходити до процесу виявлення ризиків та загроз, з якими підприємство може зіткнутися у процесі своєї життєдіяльності, грамотно класифікувати їх та прийняти відповідні контрзаходи для їхньої нейтралізації.

Загроза економічної безпеки може бути визначена в кінцевому вигляді як певні збитки, інтегральний показник якого характеризує ступінь зниження економічного потенціалу за певний проміжок часу. Під загрозою, на думку ряду авторів, розуміється «сукупність умов, процесів, факторів, що перешкоджають реалізації національних економічних інтересів або створюють небезпеку для них та суб'єктів господарської діяльності» [2].

Економічна безпека є лише частиною загальної системи забезпечення безпеки підприємницької діяльності. Поняття безпеки на підприємствах спочатку включало в себе параметри, які не були специфічними для економічної сфери, такі як заходи безпеки для життя співробітників і керівників, а також правові аспекти [3]. Менеджмент не був зацікавлений у боротьбі з економічними загрозами, особливо з огляду на необхідність фінансування та відсутність очевидного «виграшу», але з часом потреба в корпоративній безпеці стала економічно обґрунтованою.

Оскільки підприємство є відкритою системою, його безпека характеризується адаптивністю системи до сукупності факторів внутрішнього та зовнішнього середовища. Перші безпосередньо залежать від організації діяльності, тоді як другі знаходяться поза межами впливу підприємства.

Фактори зовнішнього середовища, у свою чергу, можна поділити на прямі та непрямі. Найважливішими прямими факторами є постачальники, споживачі, конкуренти та аудитори. Непрямі фактори безпосередньо не впливають на підприємство, але вони впливають на зовнішнє середовище, яке, в свою чергу, може впливати на підприємство.

Зовнішні фактори, що впливають на рівень економічної безпеки підприємства, такі як зростання цін на сировину, відсотків за кредитами або втрата клієнтів, можуть змінити структуру підприємства, його фактичну форму і розмір. Окремі елементи спеціалізованих структурних підрозділів, служби економічної безпеки, служби охорони та інші загальні управлінські структури, відповідальні за захист бізнес-інтерес і в організації, зобов'язані враховувати всі численні аспекти, що впливають на безпеку підприємства, і протидіяти їх впливу на підприємство. Служби економічної безпеки відповідають за забезпечення:

- корпоративної незалежності, фінансової ефективності та сталого управління;
- конкурентоспроможності систем виробничих процесів;
- оптимальної структури управління організацією;
- наявності компетентних і кваліфікованих кадрів;
- виявлення неплатоспроможних постачальників;
- встановлення ситуації недобросовісної конкуренції з боку інших підприємств;

– прогнозування і забезпечення надійності кооперативних зв'язків [4], що виключає як односторонню залежність, так і ділові контакти з недобросовісними партнерами і посередниками.

Розглядаючи економічну безпеку в цілому, можна виділити внутрішню структуру з трьома основними елементами [1]:

1. Економічна незалежність, забезпечення конкурентоспроможності підприємств та досягнення такого рівня виробництва, ефективності та якості продукції, який ставить їх урівні умови з іншими учасниками ринку.

2. Стабільність і стійкість підприємства, тобто створення надійних резервів для здійснення господарської діяльності та запобігання факторам, які можуть дестабілізувати фінансово-економічну ситуацію на ринку.

3. Здатність до саморозвитку, тобто створення сприятливого середовища для інвестицій, постійно ї модернізації виробництва та підвищення професійного, освітнього та загальнокультурного рівня працівників.

Зважаючи на багатогранність проблеми забезпечення економічної безпеки підприємств, функціональні рамки економічної безпеки потребують уточнення та більш чіткого розмежування з іншими підсистемами. Така конкретизація дозволить більш детально враховувати фактори, що впливають на економічну безпеку підприємств, а також запровадити вимірювані показники для кожної групи та відстежувати їх динаміку. Це також дасть змогу визначити, наскільки допустимими є коливання індикаторів і чи перевищення порогових значень індикаторів може завдати непоправної шкоди діяльності підприємства, можливо, призвести до її неплатоспроможності.

Список використаних джерел:

1. Андрушків Б.М., Малюта Л.Я. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. 180 с.
2. Гвініашвілі Т.З. Оптимізація системи менеджменту суб'єктів підприємництва в забезпеченні економічної безпеки. Сучасні трансформації організаційно-економічного механізму менеджменту та логістики суб'єктів підприємництва в системі економічної безпеки України: колективна монографія. Дніпропетровськ: Біла К.О., 2017. С. 154-166.
3. Гвініашвілі Т.З., Халецька В.В. Розробка системи забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах мінливого середовища. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 64. С. 52-57.
4. Гринько Т.В. Функції логістичної системи в умовах забезпечення конкурентоспроможності підприємств галузі металургії. *Економіка та держава*. 2016. № 5. С. 12-16.

Канд. екон. наук Гвініашвілі Т. З., Жураковська А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Кожне підприємство і ведення будь-якого бізнесу пов'язано з комерційним ризиком, сутність якого дуже багатогранна. Якщо ніяк не відслідковувати господарську діяльність фірми або підприємства та її результати, це може спричинити не тільки небажаний результат, але також позбавлення основних